

ПОЈАШЊЕЊЕ У ВЕЗИ СА ПРИПРЕМАЊЕМ ПОНУДЕ У ОТВОРЕНОМ ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ- НАБАВКА ПАПИРА ЗА ФОТОКОПИРАЊЕ И СИТНОГ КАНЦЕЛАРИЈСКОГ МАТЕРИЈАЛА (ЈАВНА НАБАВКА 04/2020), ПОТЕНЦИЈАЛНИ ПОНУЂАЧ ПОСТАВИО ЈЕ ПИТАЊА 17.06.2020. ГОДИНЕ - I

Питања :

1. Наручилац је у конкурсној документацији у делу додатни услови технички капацитет прописао:

3.	ТЕХНИЧКИ КАПАЦИТЕТ	
	Сматра се да понуђач располаже довољним техничким капацитетом уколико: а) има најмање 1 одговарајуће доставно возило (власништво или закуп) б) понуђач поседује оригинал документ (Потврду) произвођача фотокопир папира о техничким карактеристикама понуђеног фотокопир папира А3 и А4 в) поседује стандарде SRPS ISO 9001 и SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001 и SRPS ISO 22301	а) Фотокопија саобраћајне дозволе и полисе осигурања или другог акта/нпр уговор о куповини, уговор о закупу/ којим се доказује да понуђач располаже са најмање једним доставним возилом; б) Оригинал потврда произвођача фотокопир папира о техничким карактеристикама понуђеног фотокопир папира А3 и А4. Документ мора бити потписан и оверен од стране овлашћеног лица произвођача фотокопир папира и насловљен на Наручиоца и предметну набавку; в) фотокопија важећих стандарда SRPS ISO 9001 и SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001 и SRPS ISO 22301

На основу прописаног додатног услова — техничког капацитета произилази да понуђач поседује стандарде SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001, SRPS ISO 22301.

Како у Републици Србији не постоји произвођач папира, већ само трговци који папир увозе, продају и дистрибуирају на нашем тржишту, сматрамо да предметни стандарди нису у логичкој вези са предметном набавком, а самим тим, овакав захтев је супротан члану 76. став 6 ЗЈН. Наручилац је на овај начин онемогућава понуђачима који не поседују стандарде SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001 да учествују у предметном поступку јавне набавке и ако нуде добра произвођача произведена у складу са стандардом SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001. Како су ово стандарди који се односе на менаџмент квалитетом, заштите животне средине и систем безбедности и здравља на раду у логичкој вези са предметом јавне набавке је да ове стандарде поседује произвођач добара а не понуђач.

Достављањем стандарда SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001 за произвођача добара понуђач гарантује да су добра произведена у складу са SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001. Из свега напред изнетог молимо наручиоца да у конкурсној документацији пропише да понуђач доставља стандарде SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001 за произвођача папира.

2. SRPS ISO 45001 је систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду. Прелазни период за примену стандарда SRPS ISO 45001 у организацијама које имају успостављене системе према захтевима стандарду OHSAS 18001, износи три године (до 5. априла 2021), после чега престају да важе сертификати издати према стандарду OHSAS 18001. Како још увек није истекао период за примену стандарда SRPS ISO 45001 а понуђачи/ произвођачи поседују стандард OHSAS 18001 молимо наручиоца да пропише у конкурсној документацији SRPS ISO 45001 или OHSAS 18001.

3. Наручилац у конкурсној документацији у делу технички капацитет захтева да понуђач поседује SRPS ISO 22301. Анализом садржине конкурсне документације услова техничког капацитета може се утврдити да тражени услов дискриминише и ограничава понуђаче па је самим тим у супротности са чланом 76. ставом 6. ЗЈН. Чланом 76. ставом 6. ЗЈН којим је прописано да „Наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.“

Смисао одредбе члана 76. Става 2. ЗЈН јесте да омогући наручиоцу прописивања услова који ће омогућити да изврши одабир оног понуђача који има довољно квалификација да успешно реализује уговор, али је поступање наручиоца по наведеној одредби ограничено чланом 76. Ставом 6. ЗЈН. Одређивањем додатних услова пословног капацитета у смислу тражених сертификата

1. ISO 9001 менаџмент квалитета - међународни стандард специфицира захтеве за систем менаџмента квалитетом има за циљ да повећа задовољење корисника ефективном применом система, укључујући процесе сталног побољшавања система, као и доказивање усаглашености са захтевима корисника и одговарајућих закона и прописа

2. ISO 14001 менаџмент заштите животне средине - захтеви за систем менаџмента животном средином које организација може да користи да унапреди своје перформансе животне средине

3. ISO 45001 Систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду утврђују се захтеви за системе управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду

Наручилац је добио заокружени систем где би понуђач кроз стандарде доказао да произвођач у раду поштује процесе сталног побољшавања система и послује у складу са захтевима корисника и одговарајућих закона и прописа, да при раду води рачуна о заштити животне средине и заштити здравља и безбедности на раду, па је захтев наручиоца да понуђач мора у предметном поступку поседовати и уведен стандард ISO 22301, сувишан и није постављен у циљу квалитетног и благовременог извршења радова из предмета набавке, већ у циљу ограничавања конкуренције.

Тражени стандард односи се на систем менаџмента континуитетом пословања, па је нејасно у каквој је логичкој вези систем континуитета пословања са предметом набавке папира за фотокопирање и ситног канцеларијског материјала, а посебно имајући у виду све друге додатне услове које захтева и на који начин ће баш поседовање овог стандарда учинити да понуђач квалитетно и благовремене изврши радове из предмета набавке.

Доказ: претрага јавно доступних података са сајта Института за стандардизацију Србије https://www.iss.rs/rs/standard/?natstandard_document_id=45135

Наручилац је прописујући као додатни услов захтев за поседовање стандарда ISO 22301, ограничио конкуренцију и дискриминисао одређене понуђаче, иако је неспорно да и они могу успешно реализовати предметну јавну набавку и на тај начин извршио злоупотребу института додатних услова, јер испоруку добара, може успешно и квалитетно реализовати и понуђач који нема овај сертификат. Поменути стандард не може наручиоцу гарантовати квалитет и благовременост извршења набавке, већ то може учинити само понуђач који поседује одговарајуће капацитет.

Нејасно је, уколико би дошло до проблема у ”пословању понуђача” и кашњењу у испоруци добара и испуњавању уговорних обавеза на који начин би поседовање стандарда ISO 22301 система менаџмента континуитета пословања, могло наручиоцу обезбедити да се испорука предмета набавке ипак изврши са његове стране боље од понуђача који у идентичној ситуацији не би имао успостављен систем менаџмента континуитета пословања.

Увидом у модел уговора из предметног поступка може се утврдити да је наручилац кроз његову садржину јасно дефинисао уговорне обавезе понуђача, као и кроз обавезу достављања средства финансијског обезбеђења), које по својој природи и функцији имају сврху да омогуће да се након спроведеног поступка јавне набавке, обезбеди очекивани ниво квалитета и континуитета у испуњавању уговорних као и благовременост извршења радова. Јасно дефинисане одредбе модела уговора уз одговарајуће средство финансијског обезбеђења на страни наручиоца и квалитетан кадар и одговарајућа опрема понуђача гарант су квалитетно и благовремено извршених уговорних обавеза, а не поседовање система менаџмента континуитета пословања. Очигледно је да захтев наручиоца да понуђачи поседују стандард ISO 22301 није у логичкој вези са предметом набавке и не доприноси квалитетном и благовременом извршењу предмета набавке – испоруке добара, већ је постављен у циљу ограничавање конкуренције и стављање свих понуђача коју могу квалитетно и у року испоручити добра у неравноправан положај.

Акредитационо тело Србије још није формирало шему правила за овај међународни сертификат, тако да акредитација за њих у Србији не постоји-нема знака „АТС“у горњем углу. Акредитационо тело Србије (АТС) није издало ниједну акредитацију која обухвата сертификацију по захтевима стандарда ISO 22301, што се провером јавно доступни података може и утврдити. Према нашим сазнањима, још увек велики број потенцијалних понуђача не испуњава горе поменути стандард у Србији.

Да захтевани сертификат није у логичкој вези са предметом јавне набавке и да поступање наручиоца представља битну повреду члана 76. Става 6. ЗЈН а са њим у вези и члана 10 и 12. ЗЈН доказује и Решење Републичке комисије за заштиту права бро 4-00-336/2019 од 09.05.2019.године.

Из свега напред изнетог молимо наручиоца да из конкурсне документације избрише услов да понуђач поседује стандарда ISO 22301.

Доказ:

- Увид у конкурсну документацију
- Решење Републичке комисије за заштиту права бр. 4-00-336/2019 од 09.05.2019. године

4. У захтеву за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације од 08.06.2020. године указали смо на недостатке и неправилности у конкурсној документацији оспоравајући услова да понуђач поседује оригинал документ (потврду) произвођача фотокопир папира о техничким карактеристикама понуђеног фотокопир папира А3 и А4, што доказује оригинал потврдом произвођача фотокопир папира о техничким карактеристикама понуђеног фотокопир папира А3 и А4, документ мора бити потписан и оверен од стране овлашћеног лица произвођача фотокопир папира и насловљен на Наручиоца и предметну набавку. У одговору на захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације од 11.06.2020. године наручилац је остао при захтеву из конкурсне документације образлажући да није повређено начело обезбеђења конкуренције и једнакости понуђача, наводећи између осталог и то да је услов прописан сходно објективним потребама наручиоца. Овим захтевом поново указујемо наручиоцу на недостатке и неправилности у конкурсној документацији и оспоравамо захтевни услов да понуђач поседује оригинал документ (потврду) произвођача фотокопир папира о техничким карактеристикама понуђеног фотокопир папира А3 и А4.

Чланом 3. ст, 1. тач. 32) ЗЈН-а одговарајућа понуда дефинисана је као понуда која је благовремена и за коју је утврђено да потпуно испуњава све техничке спецификације.

Потврда произвођача када је реч о добрима која су предмет јавне набавке је непотребна и значајно угрожава начела обезбеђивања конкуренције и једнакости понуђача, а с тим у вези и начело економичности јавних набавки. Потврда произвођача о техничким карактеристикама понуђеног папира не представља гаранцију да ће изабрани понуђач испоручивати добра захтеваних техничких карактеристика.

Сходно одредбама ЗЈН-а наручилац користи механизме за осигурање поузданог предмета набавке прописивањем техничких карактеристика добра које је предмет јавне набавке. Техничке спецификације се не односе на понуђаче, већ (у конкретном случају) на добро (опрему) која се има испоручити приликом реализације будућег уговора, те с тим у вези, наручилац (кад је то оправдано) може од понуђача захтевати да уз понуду достави узорке добара који су предмет набавке, а пуну усаглашеност захтеваног — понуђеног и испорученог установљава кроз контролу извршења уговора. Поново указујемо наручиоца да у смислу изнетог потврда произвођача не може представљати доказ испуњености додатног услова од којег зависи прихватљивост понуде, јер се директно не односи на финансијски, пословни, технички и кадровски капацитет понуђача, већ на његову „везу“ са произвођачем добра.

Квалитет траженог добра је већ прецизно наведен у конкурсној документацији. Наручилац је у конкурсној документацији прописао да су понуђачи дужни да доставе узорке за свако понуђено добро, што је још један доказ за оцену квалитета понуђеног добра. Докази достављени од стране произвођача нису од важности у поступку у ком понуђач под пуном одговорношћу нуди тражено добро и обезбеђује и документацијом

и средствима обезбеђења његову испоруку.

Наручилац у одговору на захтев наводи да додатним условом не условљава понуђаче да буде у партнерском односу са произвођачем фотокопир папира а занемарује да је за издавање потврде од стране произвођача потребан основ који се у правном промету обезбеђује закључењем уговора. Такође је неоснован навод наручиоца дат у одговору да је овим условом обезбеђено начело једнакости понуђача и да је циљ наручиоца да понуђаче стави у једнак положај тако што ће сви понуђачи доставити захтеване техничке карактеристике папира који је издао само један произвођач.

У одговору на захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације наручилац није образложио објективну потребу и логичку везу додатног услова са предметом јавне набавке. Из одговора не призилази оправданост захтева за достављањем потврде произвођача папира будући да последица дефинисања предметног захтева наручиоца на наведени начин представља ограничавање конкуренције те дискриминацију међу потенцијалним понуђачима. Произвођач папира је заинтересована страна која може издати потврду само свом заступнику или дистрибутеру.

Техничке карактеристике захтеваног папира упућују на једног произвођача и то на NAVIGATOR. Генерални увозник папира је Iгера која једино може да прибави захтевану потврду за тражени папир јер су једини дистрибутери те врсте парпира на територији Србије. Генерални увозник може да изда потврду даљим купцима и на тај начин има улогу арбитра у поступку јер од његове воље да неком изда потврду зависи могућност учешће у поступку, односно добијање конкретног уговора. Ако у поступку јавне набавке учествује генерални увозник папира и два његова купца ствара се утисак привидне конкуренције који има за последицу повреду начела једнакости понуђача јер је наручилац одредио дискриминаторски услов који не обезбеђује једнак положај свим понуђачима јер је понуђена само папир једног произвођача а другим увозницима папира је онемогућено учешће у предметном поступку јавне набавке дискриминаторским условима. Потврда произвођача о техничким карактеристикама папира није једини доказ на основу којег се могу утврдити техничке карактеристике понуђеног папира. Довољан доказ испуњености техничких карактеристика је технички лист оверен и потписан од стране произвођача и узорци понуђеног добра, те је неосновано захтевати потврду произвођача која оставља простора увознику добара да има улогу арбитра и сам процењује коме ће издати потврду. Молимо наручиоца да измени конкурсну документацију у делу технички капацитет и услов да понуђач поседује оригинал документ (потврду) произвођача фотокопир папира о техничким карактеристикама понуђеног фотокопир папира А3 и А4, што доказује оригинал потврдом произвођача фотокопир папира о техничким карактеристикама понуђеног фотокопир папира А3 и А4, документ мора бити потписан и оверен од стране овлашћеног лица произвођача фотокопир папира и насловљен на Наручиоца и предметну набавку, избрише из конкурсне документације.

Молимо наручиоца да појасни у каквој је логичкој вези са предметом јавне набавке захтев наручиоца да у потврди произвођача буде наведена ознака јавне набавке и наручилац?

5. Наручилац је у делу II ВРСТА, ТЕХНИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ (СПЕЦИФИКАЦИЈЕ), КВАЛИТЕТ, КОЛИЧИНА И ОПИС ДОАРА, РАДОВА ИЛИ УСЛУГА, НАЧИН СПРОВОЂЕЊА КОНТРОЛЕ И ОБЕЗБЕЂИВАЊА ГАРАНЦИЈЕ КВАЛИТЕТА, РОК

ИЗВРШЕЊА ИЛИ ИСПОРУКЕ ДОБАРА, ЕВЕНТУАЛНЕ ДОДАТНЕ УСЛУГЕ И СЛ, под редним бројем 1 и 2. прописао добра која су предмет јавне набаве и то:

	НАЗИВ
1	<i>Папир фотокопир А4, 210 x 297mm, 80 g, 500 листа</i>
2	<i>Папир фотокопир А3, 297 x 420 mm, 80 g, 500 листа</i>

На страни 7 од 57 конкурсне документације прописане су Техничке карактеристике потребног папира:

А) Папир фотокопир А4, 210 x 297mm, 80g, 500 листа
 Thickness (microns) /Дебљина (микрона) ISO 534 - 110
 Brightness ISO % Рефлексиност по ISO 2470-2 % - 112
 CIE Whiteness / Белина при CIE ISO 11475 - 169
 Opacity%/ Непрозиност % ISO 2471 - 95
 Roughness Bendtsen ml/min/ Храпавост по Bendtsen-y ml/min ISO 8791-2 -120
 Abs. Moisture % /Апс. влага % ISO 287 - 4 %

Б) Папир фотокопир А3, 297 x 420mm, 80g, 500 листа
 Thickness (microns)/ Дебљина (микрона) ISO 534 - 110
 Brightness ISO% /Рефлексиност по ISO 2470-2 % - 112
 CIE Whiteness Белина при CIE ISO 11475 - 169
 Opacity % / Непрозиност% ISO 2471 - 95
 Roughness Bendtsen ml/min/ Храпавост по Bendtsen-y ml/min ISO 8791-2 - 120
 Abs. Moisture % /Апс. влага % ISO 287 - 4 %

Захтевом за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације указали смо наручиоцу на недостатке и неправилности у конкурсној документацији. Наручилац је остао при захтеву из конкурсне документације наводећи у одговору на захтев за додатним информацијама и појашњењима да су захтеване техничке карактеристике минималне и да понуђачи могу да понуде фотокопир папир са бољим техничким карактеристикама. Наручилац је навео да на тржишту има велико број реномираних произвођача фотокопир папира као што су: MONDI, NAVIGATOR, UPM, Fedrigoni, Fabriano, Store Enso, PPC итд и да смо се у захтеву бавили само са два произвођача фотокопир папира.

Поново указујемо наручиоцу да су техничке карактеристике папира дискриминаторске и доказујемо да захтеване техничке карактеристике за Папир А4 и папир А3 упућују на једног произвођача и то на NAVIGATOR. Упоредним прегледом техничких карактеристика датих у конкурсној документацији и извода из каталога произвођача папира NAVIGATOR може се утврдити да су техничке карактеристике идентичне.

Техничке карактеристике захтеване конкурсном документацијом	Техничке карактеристике произвођача папира NAVIGATOR
Thickness (microns)/ Дебљина (микрона) ISO 534 - 110	Thickness -110
CIE Whiteness Белина при CIE ISO 11475 - 169	Whiteness - 169
Opacity% / Непрозиност% ISO 2471 - 95	Opacity% -95,0

Roughness Bendtsen ml/min / Храпавост по Bendtsen-y ml/min ISO 8791-2 -120	Roughness Bendtsen ml/min -120
--	--------------------------------

Доказ: Извод из каталога произвођача NAVIGATOR за папир формата А4 и А3.

На тржишту Србије се могу наћи папири А класе у који спада и тражени папир NAVIGATOR.

Из одговора наручиоца се може извести закључак да је узео у обзир само карактеристике једног папира а не како је навео и других реномираних светски произвођача папира који као што је познато спадају у исту класу А. У одговору на захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације навели смо техничке карактеристике папира који су провереног, еквивалентног квалитета и годинама се продају на нашем тржишту и имају континуитет у снабдевању тржишта имајући у виду количине који су предмет јавне набавке.

Познато је да се могу наћи и друге врсте папира али управо имајући у виду захтеве наручиоца сматрамо да папир FABRIANO COPY 1 по дебљини, опацитету и храпавости далеко испод траженог као и папир UPM future premium, где је храпавост изнад траженог и да се не могу утврдити параметри влаге и рефелсивности јер их нема на техничком листу.

Доказ: Технички лист за произвођача FABRIANO COPY 1 и UPM future premium

У одговору на захтев за додатним информацијама и појашњењима наручилац наводи произвођаче Stora enso i Fedrigoni који годинама нису присутни на нашем тржишту са било којом класом фотокопир папира. РРС који наручилац наводи у одговору није произвођач већ је само бренд папир који припада Б класи папира и далеко испод траженог квалитета. Тиме што је наручилац навео реномиране произвођаче фотокопир папира није доказао да техничке карактеристике не упућују на произвођача папира NAVIGATOR.

У захтеву за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације навели смо два произвођача папира из разлога што су папири тих произвођача по квалитету одговарајући - еквивалентни папиру које наручилац захтева. Произвођачи папира које наручилац наводи у одговору на захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације не одговарају по квалитету папиру који наручилац захтева у конкурсној документацији.

Упоредним прегледом произвођача папира које је наручилац навео може се утврдити да упућују на једног произвођача папира и да техничке карактеристике прописане конкурсном документацијом не може да испуне ни понуђачи који нуде папир произвођача папира које је наручилац навео у одговору на захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације. Наручилац је у одговору навео да су прописане техничке карактеристике минималне и да понуђачи могу да понуде папир бољег квалитета. Поставља се питање како ће понуђачи који нуде папир произвођача Fabriano copy 1 и New Future Premium које је наручилац навео у одговору на захтев да понуде папир техничких карактеристика прописаних у конкурсној документацији или бољег квалитета ако се на основу доле наведене табеле може утврдити да су минималне вредности тог папире ниже од вредности захтеваних у

конкурсној документацији. Наведено доказује да је наручилац навео произвођаче папира али није доказао да они испуњавају захтеване техничке карактеристике.

То што је наручилац у одговору навео произвођаче папира не значи да је тиме оправдао да није ограничена конкуренција и да није повређено начело једнакости понуђача. И поред образложења које не доказује објективну потребу наручиоца за прописаним техничким карактеристикама све доказује да одговарајућу понуду може да понесе понуђач који нуди папир произвођача NAVIGATOR.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Karakteristike	Navigator	Maestro extra	Niveus	IQ Premium	Hp premium	Minimalne vrednosti	Fabriano copy 1	New Future Premium	Minimalne vr.2
Debljina	110	104	104	104	110	104	96	105	96
Refleksivnost	112	112	112	112	110	110	113,5	-	110
Belina	169	166	166	166	167	166	167	170	166
Neprozirnost	95	93	93	94	93	93	90	95	90
Hrapavost	120	100	100	100	130	100	200	150	200
Vlaga	4	5+/-0,5	4.8+/-0.6	5+/-0,5	4.3+/-0,7	3,6	3,8	-	3,6

У колони Г су наведене минималне техничке карактеристике које наручилац треба да пропише како би омогућио понуђачима да понуде папир других произвођача а уколико узмемо у обзир и произвођаче папира које је наручилац навео у одговору на захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације у колони Ј су наведене минималне вредности.

Из напред наведеног може се утврдити да је наручилац прописао дискриминаторске техничке карактеристике папира, на тај начин што је техничке карактеристике прилагодио производу одређеног произвођача папира.

Како је наручилац техничке карактеристике за папир формата А4 и А3 прилагодио производу одређеног произвођача, на начин који је супротан одредбама члана 10. ЗЈН, ограничио је конкуренцију и фаворизовао одређеног произвођача/ понуђача, а онемогућио учешће осталих понуђача да учествују у предметном поступку јавне набавке. У поступку сачињавања конкурсне документације наручилац је занемарио да је диспозиција наручиоца у одређивању техничких карактеристика ограничена принципом непристраности и објективног приступа при дефинисању постојећих реалних потреба, као и дефинисању техничких карактеристика којима ће се обезбедити да такве потребе буду испуњене. Опредељење наручиоца да предметну јавну набавку спроведе у отвореном поступку, указује да сходно одредби члана 10. ЗЈН наручилац има дужност да обезбеди конкуренцију која у овом најтранспарентнијем поступку мора бити испољена и са становишта техничких спецификација. Из напред упоредног прегледа може се видети да више реномираних произвођача папира не могу испунити дефинисане техничке захтеве папира. Реномирани произвођачи папира могу да понуде папир техничких карактеристика прихватљивих за наручиоца али су прописаним техничким карактеристикама елиминисани да учествују у предметном поступку јавне набавке.

Како је наручилац предложио произвођаче папира који могу да понуде захтевано добро наводећи у одговору да смо се бавили производима два произвођача папира нејасно је зашто није прописао техничке карактеристике на следећи начин јер би тада понуду могли да понуду и понуђачи који нуде папир произвођача које је наручилац навео у одговору на захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације:

А) Папир фотокопир А4, 210 x 297mm, 80g, 500 листа

Thickness (microns)/ Дебљина (микрона) ISO 534 - минимално 96
Brightness ISO% / Рефлексиност по ISO 2470-2 % - минимално 110
CIE Whiteness / Белина при CIE ISO 11475 - минимално 166
Opacity% / Непрозирност % ISO 2471 - минимално 90
Roughness Bendtsen ml/min Храпавост по Bendtsen-у ml/min ISO 8791-2 - минимално 200
Abs. Moisture %/ Апс. влага % ISO 287 -3,6 %

Б) Папир фотокопир А3, 297 x 420mm, 80g, 500 листа

Thickness (microns)/ Дебљина (микрона) ISO 534 - минимално 96
Brightness Lso % / Рефлексиност по ISO 2470-2 % - минимално 110
CIE Whiteness / Белина при CIE ISO 11475 — минимално 166
Opacity % /Непрозирност % ISO 2471 - минимално 90
Roughness Bendtsen ml/min / Храпавост по Bendtsen-у ml/min ISO 8791-2 - минимално 200
Abs. Moisture% / Апс. влага % ISO 287 -3,6 %

Овим захтевом поново указујемо на недостатке и неправилности у конкурсној документацији и молимо наручиоца да измени конкурсну документацију тако што ће техничке карактеристике прописати на следећи начин:

А) Папир фотокопир А4, 210 x 297mm, 80g, 500 листа

Thickness (microns)/ Дебљина (микрона) ISO 534 - минимално 104

Brightness ISO % / Рефлексивносћ по ISO 2470-2 % - минимално 110
CIE Whiteness / Белина при CIE ISO 11475 - минимално 166
Opacity%/ Непрозираност% ISO 2471 — минимално 93
Roughness Bendtsen ml/min / Храпавост по Bendtsen-y ml/min ISO 8791-2 - минимално 100
Abs. Moisture % / Апс. влага % ISO 287 -3,6 %

Б) Папир фотокопир А3, 297 x 420mm, 80g, 500 листа

Thickness (microns)/ Дебљина (микрона) ISO 534 - минимално 104
Brightness ISO % / Рефлексивносћ по ISO 2470-2 % - минимално 110
CIE Whiteness / Белина при CIE ISO 11475 - минимално 166
Opacity % / Непрозираност % ISO 2471 - минимално 93
Roughness Bendtsen ml/min / Храпавост по Bendtsen-y ml/min ISO 8791-2 - минимално 100
Abs. Moisture % / Апс. влага % ISO 287 -3,6 70

Папир предложених техничких карактеристика одговара по квалитету папиру које наручилац захтева у конкурсној документацији. Приликом одређивање ових техничких карактеристика имали смо у виду папире свих произвођача А класе који се могу наћи на тржишту а сагледавајући техничке карактеристике захтеваног папира предложено измену на напред наведени начин из разлога што папир тих техничких карактеристика представља еквивалент папиру прописаном у конкурсној документацији.

Напомињемо да овим захтевом за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације указујемо наручиоцу на недостатке и неправилности у конкурсној документацији. Ако наручилац не измени конкурсну документацију сходно овом захтеву, бићемо принуђени да своја права остваримо у поступку заштите права и оспоравамо законитост конкурсне документације.

Одговори :

Поштовани,

1. Наручилац је конкурсном документацијом захтевао да Понуђачи доставе фотокопију важећих следећих стандарда : SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001 и SRPS ISO 22301 из следећих разлога :

SRPS ISO 9001 – захтевани стандард се односи на управљање квалитетом (систем менаџмента квалитетом) и исти помаже организацији да уреди своје пословање на систематичан начин кроз процесни приступ он је данас основни стандард који свака уређена организација треба да поседује да би демонстрирала да се у оквиру организације континуирано ради на побољшању начина управљања. Сврха овог стандарда је повећање ефикасности организације кроз примену процесног приступа и његова предност је обезбеђење веза између појединачних процеса, сектора и њихове интеракције. Дефинисањем улазних и излазних елемената свих процеса и дефинисањем потребних ресурса ствара се полазна основа за планирање, као и повратна информација о задовољству купаца. Овакав модел пословања повећава поверење клијената у производ и услугу. Такође, пословањем у складу са овим стандардом организација демонстрира своју способност у пружању услуга, чиме повећавају задовољство корисника и испуњавају важећу законску регулативу. Наручиоцима је од битног значаја да успоставе сарадњу са организацијом која има уређен систем пословања јер на тај начин себи обезбеђују неку врсту сигурности и да ће извршење услуге/испорука добара бити у складу са нарученим и очекиваним.

SRPS ISO 14001 – захтевани стандард се односи на очување животне средине (систем менаџмента животном средином), овај стандард омогућава организацији да идентификује и контролише утицај својих активности, производа и услуга на животну средину, побољша однос према животној средини и имплементира систематски приступ којим ће постизати циљеве који се односе на заштиту животне средине и обезбедити доказ да је постигла постављене циљеве. Овај стандард организацији помаже да смањи негативан утицај на животну средину, утиче на смањење ризика од еколошких катастрофа, повећа способност организације на брзе и ефикасне интервенције, омогући помоћ организацији да стекне правну сигурност у степену поштовања закона о заштити животне средине и наравно, да максимално подигне свест запослених и других заинтересованих страна о значају очувања животне средине. Наручиоцима односно нашим клијентима је значајно да успоставе сарадњу са организацијом која континуирано демонстрира бригу о заштити животне средине и пружа допринос друштвеној заједници. С обзиром да задњих година РС жели да подигне свест о поштовању закона о животној средини, као и да се подигне свест запослених како у јавном тако и у приватном сектору о значају очувања животне средине, ми као друштвено одговорна организација која води рачуна о заштити животне средине сматрамо да је потребно да понуђачи који подносе понуду послују у складу са овим стандардом.

SRPS ISO 45001 – захтевани стандард се односи на безбедност и здравље на раду (систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду), имајући у виду чињеницу да су људи данас највреднији ресурс једне организације, заштита највреднијег ресурса је императив сваке одговорне организације, а посебно његова заштита са аспекта здравља и безбедности на радном месту. Динамика пословања захтева проактиван приступ заштити здравља и безбедности запослених у току рада, који ће идентификовати евентуалне ризике, отклонити их или превентивним деловањем смањити вероватноћу њихове појаве на прихватљив ниво. Организација која успостави систем заштите у домену безбедности и здравља на раду, верфикацијом од стране овлашћених сертификационих тела, шаље поруку запосленима, клијентима и партнерима да се у организацији управља ризицима по здравље и безбедност запослених, на ефикасан и међународно верификован начин. Поседовањем овог сертификата организација промивише безбедну и здраву радну средину, усаглашава се са законском регулативом, управља ризицима по здравље и безбедност запослених и уклања их или смањује на прихватљив ниво. Узимањем активног учешћа у превенцији и заштити здравља запослених, организација такође даје активан допринос унапређењу здравља шире друштвене заједнице, кроз подстицање свести о његовом значају, а на тај начин и доприноси јачању свог имиџа. Наручиоцима је значајно да успоставе сарадњу са организацијом која максимално води рачуна о безбедности и здрављу својих запослених и сарадника и на тај начин демонстрира очување најважнијег ресурса организације – људи, који значајно утичу на квалитет пружене услуге/производа клијенту.

SRPS ISO 22301 – Захтевани стандард се односи на континуитет пословања (систем менаџмента континуитетом пословања), овај сертификат је веома значајан када су у питању набавке услуга које се пружају сукцесивно кроз Уговоре или оквирне споразуме, јер је у таквим сарадњама веома значајно за Наручиоца да организација са којом успоставља сарадњу има успостављен систем управљања континуитетом пословања и обезбеђивањем истог. Организација која је сертифицирована у складу са захтевима овог стандарда процењује, планира и контролише успостављене планове за превазилажење ванредних ситуација и смањује негативан утицај могућег прекида активности организације (нпр. прекид испоруке производа / услуга купцима). У

“екстремним” ванредним ситуацијама, добро устројен и учинковит систем менаџмента континуитетом пословања ће помоћи и подржати опоравак пословања, штитећи при том име и углед предузећа, као и интегритет успостављених сарадњи са купцима/клијентима. Стандард ISO 22301 обезбеђује оквир за развој и постизање оперативне отпорности предузећа, а његова примена помаже организацији да демонстрира заинтересованим странама (купцима, добављачима, сарадницима итд.) способност одржавања пословног континуитета у реалним и потенцијално могућим ванредним ситуацијама. Примена овог стандарда организацији доприноси заштити од инцидената, смањењу вероватноће појављивања инцидената, припреми и одговору на инциденте и опоравку од инцидената у случају да се појаве. Како је у питању јавна набавка где се предметна добра испоручују сукцесивно веома је битно да Понуђачи послују у складу са наведеним стандардом како би континуирано без застоја извршавали квалитетно и у уговореном року своје уговорне обавезе.

Истраживањем тржишта установили смо да велики број предузећа у РС послује у складу са захтеваним стандардима, те сматрамо да су сви захтевани стандарди у потпуности усклађени са трендовима и стандардима тржишта. Такође, сви захтевани стандарди су у логичкој вези са предметном јавном набавком и нису дискриминаторски, што и сами можете да утврдите на основу нашег појашњења.

С обзиром да сте навели да Наручилац треба да дефинише услове тако да захтева да понуђач достави стандарде SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001 **за произвођача папира**, желимо да скренемо пажњу да захтеване стандарде не треба да поседује Произвођач папира из разлога што Наручилац не ствара уговорни однос са Произвођачем већ са Понуђачем. Из наведеног, нама као Наручиоцу веома је битно да понуђачи с којима ће бити успостављен уговорни однос послују у складу са захтеваним стандардима, јер је Понуђач тај који треба да испоручи захтевана предметна добра на начин И у роковима који је предвидео Наручилац а не Произвођач.

Контрадикторно је то што ви наводите да Произвођачи не треба да издају потврде о техничким спецификацијама фотокопир папира, а да требају да послују са наведеним стандардима. Произвођач је тај који производи фотокопир папир и ми као Наручилац, за разлику од вас, сматрамо да је Произвођач фотокопир папира једини који може да потврди валидност техничких карактеристика истог, те с тим у вези није важно да ли произвођач послују са захтеваним ISO стандардима јер нама то није од пресудног значаја. Из свега наведеног Наручилац је конкурсном документацијом захтевао само један документ од Произвођача фотокопир папира тј. Потврду техничких спецификација истог.

Наручилац је захтевао да потврда о техничким карактеристикама понуђеног папира гласи на Наручиоца и предметну јавну набавку из разлога што ми као Наручилац желимо да будемо потпуно сигурни да је понуђач понудио и дао цену паира за захтевани фотокопир папир у конкретној јавној набавци. Што се тиче захтева да потврда мора да буде оригинална стојимо при томе из разлога великог броја лажирања потврда, и у свему како би се Наручилац заштитио од нелојалног поступања неодговорних понуђача.

Сматрамо да документ којим Произвођач фотокопир папира потврђује техничке карактеристике понуђеног папира као и достављањем захтеваних ISO стандарда које поседује Понуђач, чине једну целину којом наручилац обезбеђује квалитетну конкуренцију и не улази у потенцијалне ризике.

Наручилац захтевајући наведене стандарде не ограничава конкуренцију како сте навели већ обезбеђује квалитетну конкуренцију. Уколико истражите тржиште и сами ће те наћи велики број понуђача који поседују све захтеване стандарде. Такође, уколико прегледате Портал јавних набавки као и конкурсне документације других Наручиоца и сами ће те да утврдите да много мањи Наручиоци за много мање процењене вредности

захтевају као додатни услов да Понуђачи морају да послују у складу са захтеваним стандардима. Разлог томе је што Наручиоци желе да послују са озбиљним понуђачима који улажу у своје пословање и организацију, који поштују све Законе које је прописала Република Србија. Наручиоци желе да заштите своје интересе од неодговорних понуђача.

Наручилац има обавезу, сходно члану 10 став 1 ЗЈН да омогући што је могуће већу конкуренцију, али то не значи да има обавезу да услове за учествовање у поступку, као и техничке спецификације дефинише на начин који омогућава сваком заинтересованом лицу да учествује у поступку јавне набавке. Услове и захтеве у конкурсној документацији, наручилац дефинише првенствено полазећи од својих објективних потреба, а не од пословних и економских интереса понуђача.

Уколико ви као понуђач нисте у могућности да испуните неки од додатних услова у складу са чланом 81. ЗЈН као и у складу са конкурсном документацијом можете да наступите заједнички са другим понуђачем (заједничка понуда). Конкурсном документацијом јасно је дефинисано да уколико понуђач подноси понуда као група понуђача, сваки понуђач из групе понуђача мора да испуни обавезне услове из члана 75 став 1. тач 1) до 4) ЗЈН, а додатне услове испуњавају заједно.

Предметна јавна набавка је од великог значаја Наручиоцу, где нема места излагању ризика, испоруци добара нижег квалитета и пробијању предвиђених рокова, у ком случају би Наручилац претрпео велике последице.

2) У вези са вашим наводом за стандард SRPS ISO 45001, који представља систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду, да је прелазни период за примену стандарда SRPS ISO 45001 у организацијама које имају успостављене системе према захтевима стандарду OHSAS 18001 износи три године (до 05.04.2021.), напомињемо да Међународна организација за стандардизацију је у марту 2018. године усвојила и званично објавила нову верзију стандарда OHSAS 18001, који је у складу са свим новинама и усвојеним унапређењима преименован и званично усвојен под називом ISO 45001:2018. Нова верзија стандарда односно стандард ISO 45001:2018 у потпуности замењује стандард OHSAS 18001, те су у складу са одлуком коју је донела Међународна организација за стандардизацију сви сертификовани субјекти у обавези да за време предвиђеног транзитног периода од три године од датума објављивања стандарда ISO 45001 ускладе своје пословање према захтевима новог стандарда, када ће стандард OHSAS 18001 бити и званично укинут. Наручилац је након извршене анализе на тржишту установио да велики број сертификованих субјеката су се већ усагласила са стандардом ISO 45001:2018, али се у потпуности слажемо са вама, те сматрамо да сертификат OHSAS 18001 представља еквивалентни доказ за тражени услов да понуђач има систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду односно SRPS ISO 45001. С обзиром да су стандарди ISO 45001 И OHSAS 18001 еквивалентни, на суштински једнак начин представљају И доказују исто понуђачи могу да доставе важећи стандард ISO 45001 или важећи OHSAS 18001. Наручилац у складу са ЗЈН не мења конкурсну документацију већ само појашњава еквивалентност наведених стандарда па самим тим није у обавези да продужи рок за предају понуда.

3) У вези ваших навода везаних за ISO 22301 ми као Наручилац сматрамо да је ISO 22301 за конкретну јавну набавку коју спроводимо од врло битног значаја из разлога што је у питању испорука великог броја различитих артикала ситног канцеларијског материјала и фотокопир папира, где се испорука обавља на 58 локација у Републици Србији са роком од максимално 3 дана од позива Наручиоца те је неспорно да Понуђач послује у складу са захтевним стандардом И обезбеди континуитет испоруке и испоштује све захтеве из конкурсне документације. Такође, не желимо да дозволимо да због нарушавања континуитета пословања угрозимо функционисање читавог система.

Конкурсном документацијом Наручилац није захтево ни један ISO стандард који има знак АТС, захтевао је ISO стандарде коју су логичкој вези са предметном јавном набавком а које може да изда било која сертификациона кућа која поседује акредитив од било ког акредитационог тела без територијалног ограничења. Такође, када се ради о траженим стандардима Законом о јавним набавкама је јасно дефинисано да уколико су конкурсном документацијом захтевани одређени стандарди, понуђач може да достави одговарајући доказ који на суштински једнак начин испуњава услове траженог стандарда.

Вашим дописом позивате се на Решење Републичке комисије за заштиту права бр. 4-00-336/2019 од 09.05.2019. Изучавајући наведено решење увидели смо да је у питању скроз другачији предмет јавне набавке као и захтевани рокови. Код јавне набавке која је обухваћена наведеним решењем у питању је нискоградња, где се радови из спецификације не одвијају sukcesивно већ морају да се изврше у назначеном року тј. у року од неколико месеци. За разлику од те набавке, набавка коју ми спроводимо као Наручилац је сукцесивна испорука папира за фотокопирање и ситног канцеларијског материјала. Иста подразумева различиту врсту артикала тј. укупно 91 ставка из спецификације. Испорука фотокопира папира И ситног канцеларијског материјала врши се на 58 локација у Републици Србији. У моделу уговора у члану 7 јасно је дефинисано „Рок испоруке је 3 дана од дана пријема писменог захтева за испоруку. Испоруку добара Продавац ће вршити у месту и времену које је купац одредио у свом захтеву, који садржи количину и врсту добара која треба да се испоруче“. Јасно може поново да се утврди да је у питању sukcesивна испорука која се спроводи на велики број локација на територији Републике Србије са веома кратким роком за испоруку. У складу са наведеним захтевани ISO стандард који је вама споран је стандард који се односи на континуитет пословања и за предметну набавку је од битног значаја и у потпуности је у логичној вези са предметном набавком. Предузећа која послују у складу са наведеним стандардом процењују, планирају и контролишу успостављање планова за превазилажење ванредних ситуација и смањују могућност прекида испоруке производа /услуга купцима.

Такође смо у Решењу Републичке комисије увидели да Републичка комисија не оспорава битност стандарда ISO 22301, ни у једном моменту није оспорио важност истог, већ само да Наручилац није изнео уверљиве разлоге, чињенице и доказе којим би доказао да је наведени стандард у вези са спорном јавном набавком.

Што се тиче техничких спецификација папира, Наручилац је на иста одговорио у више наврата у претходно објављеним појашњењима и изменама конкурсне документације.

Још једном напомињемо ми као Наручилац у делу II Врста, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количина и опис добара радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења или испоруке добара, смо прописали под редним бројем 1 и 2 добра која су предмет набавке, **само и искључиво на основу наших објективних и оправданих потреба**, узимајући у обзир значај докумената и писмена која се на истим папирима штампају, а касније и чувају одређени дугогодишњи период у нашој архиви, чиме ни у једном моменту нисмо нарушили начело конкуренције обзиром да понуђачи могу да понуде фотокопир папир за поменуте ставке са истим или бољим техничким карактеристикама

Како се позивате на захтевано финансијско обезбеђење иако смо већ одговорили на исто још једном напомињемо тачно је да оно служи уколико Понуђач не изврши своје уговорне обавезе на начин предвиђен уговором, али иста не представља довољно

чврсту гаранцију да ће Додављач испоручивати папир тражених карактеристика током важења уговора, будући да средства обезбеђења се могу реализовати само до износа од 10%, а евентуално непоштовање уговорних обавеза и евентуални раскид уговора би проузроковао несразмерно велику штету Наручиоцу. Ми као Наручилац нећемо да дозволимо да се ослањамо само на финансијско обезбеђење, нећемо да дозволимо да испоручени папир не одговара захтевима Наручиоца а онда да активирамо финансијско обезбеђење, раскидамо уговор и улазимо у један велики проблем и губитак. Ми као Наручилац користимо закон о јавним набавкама на најбољи могући начин, штитимо како своје интересе тако и интересе понуђача који неће зарад профита да лажирају документацију и узорке.

У складу на свим објашњењима сматрамо да сви захтевани услови предвиђени конкурсном документацијом су оправдани и исти су у логичкој вези са предметном јавном набавком што можете и сами да утврдите. Наручилац остаје при свим својим захтевима.